

Rok od povodní 2024: Obnova pokračuje, největší pomoc potřebují lidé z demolic

11.9.2025 - | Člověk v tísni

Před rokem během ničivých povodní zahynulo 7 osob, bylo zasaženo přes 5 500 obytných domů a bytů a škody dosáhly 70 miliard korun. Katastrofa zvláště tvrdě dopadla na severní Moravu a Slezsko - regiony už dříve znevýhodněné sociálně i ekonomicky. Mimořádná vlna solidarity přinesla na základě výzvy SOS Povodně 2024 více než 500 milionů korun, což umožnilo pomoci tisícům rodin. I po roce ale lidé i krajina potřebují podporu.

Zásadní byla rozsáhlá materiální pomoc a také rychlé rozdělení finančních prostředků.

Pomohli jsme víc než 3 600 zasažených domácností částkou přes 180 milionů korun - každá získala až 50 tisíc korun na pokrytí nejnutnějších potřeb, jako byly náklady na vysoušení, přechodné ubytování nebo vybavení kuchyně či ložnice.

Peníze jsme vyplatili všem, kterým voda zaplavila obytné prostory, což bylo kritérium dohodnuté s dalšími organizacemi tak, aby na všech místech lidé dostávali stejně.

Terénní pracovníci Člověka v tísni předtím navštívili a monitorovali domácnosti podél toků řek, kontrolovali s nimi míru poškození, pomáhali jim vše zdokumentovat pro pojišťovny a nabízeli další pomoc.

„Přes zimu byla důležitá pomoc s otopem, kdy se původně nevelká iniciativa rozrostla na dodání tisíců tun pelet, suchého dřeva a dřevěných briket potřebným rodinám,“ říká vedoucí povodňové pomoci Aleš Souček. Člověk v tísni tak dodal do víc než 2 200 domácností 2700 sypaných krychlových metrů suchého dřeva a téměř 3300 tun pelet a dřevěných briket. 691 domácnostem také pomohl zajistit opravu nebo vybavení novými kotli.

„Pomoc stále poskytujeme flexibilně jednotlivcům i spolkům a zaměřujeme se na ty, kteří si pomoci nedokážou sami,“ říká Aleš Souček. *„Kromě materiálních škod lidé potřebují psychosociální podporu při zvládání traumatu a praktické poradenství s úřady nebo dlouhodobé doprovázení při návratu do normálního života.“*

Prioritou je obnova bydlení

Nyní se soustředíme na obnovu bydlení, infrastruktury a pomoc ve složitých situacích. Lidé stále řeší větší materiální škody, demolice a související dopady.

Zaměřujeme se na zajištění důstojného bydlení pro domácnosti, jejichž domy musely být zbořeny nebo utrpěly rozsáhlé škody.

Pomáháme s vyřízením všech potřebných administrativních úkonů při podávání dotačních žádostí v programu Živel 3.

Přes 50 domácností s obzvláště těžce poškozenými domovy a demolicemi momentálně řeší dva druhy problémů:

- mnoho postižených domácností čeká na výplaty z pojistek a schválení dotací v rámci státního

programu Živel 3

- druhá skupina stále řeší strategii obnovy bydlení, ať už výstavbou, koupí nebo rekonstrukcí. U nich je třeba doložit předpokládané náklady a zpracovat žádost na Živel 3

Teprve po vyjasnění výplat, pojistek a dotací a uzavření strategie obnovy bydlení Člověk v tísni individuálně vyhodnotí výši příspěvků, které se mohou pohybovat od stovek tisíc až do několika milionů. „Na tuto pomoc máme vyhrazeno 100 milionů korun. Při vyhodnocování výše příspěvku přitom bereme v potaz socioekonomickou situaci jednotlivých domácností,“ říká vedoucí povodňové pomoci Aleš Souček.

„Na základě individuálního posouzení poskytujeme vyšší finanční částky, většinou v řádu stovek tisíc, ale ve výjimečných případech i více, které umožňují dofinancovat buď výstavbu nového bydlení, nebo opravy poškozených nemovitostí,“ vysvětluje Aleš Souček. Demolice se podle něj týkají přibližně devadesáti domácností a naši podporu zatím obdrželo 30 z nich.

Obnovujeme i komunitní život

Pomoc směřuje i do obnovy komunitního života, kde jsme podpořili 37 projektů za více než 7 milionu korun.

Největší část získalo 17 sportovních klubů, které mohly díky finanční podpoře modernizovat své zázemí, zakoupit nové vybavení nebo rozšířit svou činnost pro místní děti a mládež.

Podporu dostaly také hasičské sbory pro nákup potřebné techniky a vybavení, mateřské školky na zlepšení herních a vzdělávacích prostor, azylový dům pro zajištění důstojného ubytování a služeb či skautská střediska.

Příběhy z terénu

Jedním ze zasažených byl i pan Jaroslav z Jeseníku. „Po zářijových povodních jsem měl na domě částečnou demolici. V době, kdy jsem se snažil původní nemovitost vysoušet, jsem měl náhradní ubytování v Bruntále a dojíždění pro mě bylo finančně náročné, a tak mi Člověk v tísni pomohl úhradou pohonných hmot. Díky tomu jsem se taky dozvěděl, že si mohu podat žádost na Živel 3 na koupi domu mimo záplavovou zónu. Pracovníci z jesenické pobočky mi pomohli s vyřízením žádosti, a jelikož by mi státní dotace nepokryla celou kupní cenu, tak jsem dostal dar ze sbírky SOS Povodně, který mi tuto částku dokryl. Díky tomu budu podepisovat smlouvu na nový baráček.“

Paní Ivana pomáhá tatínkovi s opravou domu, který se měl původně demolovat. „Hasiči za námi tenkrát přišli, že si myslí, že dům jde zachránit. Statik jej prohlédl a řekl, že oprava bude možná, takže hasiči jako dočasné řešení dům podepřeli. Tatínek není schopen situaci kolem domu řešit ze zdravotních důvodů, takže se starám o opravy a shánění financí já a moje rodina.“

Na začátek oprav použili státní příspěvky a plošný dar od Člověka v tísni. Statika domu však byla narušena takovým způsobem, že dosud nemohly být obnoveny inženýrské sítě a ulice, na které dům stojí, je ještě rok od povodně uzavřená. „Od Člověka v tísni jsme dostali v srpnu finanční dar, který nám částečně pokryl statické zajištění domu. Jsme velmi vděční za spolupráci, nebýt Vaší organizace, bylo to pro nás opravdu náročné,“ dodává paní Ivana.

Dosavadní pomoc v kostce

V rámci výzvy SOS Povodně lidé a firmy přispěli více než 500 miliony korun. Z toho jsme už v zasažených oblastech na podporu místních vynaložili 334 milionů. Postupně využijeme všechny prostředky, které se podařilo vybrat.

- Podpořili jsme víc než 3 600 domácností se zatopenou obytnou plochou celkovou částkou přes 180 milionů korun, každá získala až 50 tisíc korun na pokrytí nejn nutnějších potřeb.
- Do leteckého mostu, který zásoboval odříznuté obce na Jesenicku, jsme ve spolupráci s Potravinovou bankou dodali potraviny a pitnou vodu. Do obecních skladů jsme distribuovali kolečka, lopaty, košťata, dezinfekci a pracovní rukavice. Do postižených obcí jsme dodali 23 malých bagrů a vozíků, které urychlily odvoz naplavenin a bahna. Darovali jsme také desítky bouracích kladiv. Celková hodnota materiální pomoci byla téměř 11 milionů korun.
- Přes 2200 domácností obdrželo palivo na zimu v hodnotě téměř 24 milionů korun – 3285 tun pelet a dřevěných briket a 2700 krychlových metrů suchého palivového dříví.
- Granty na obnovu topných systémů v celkové hodnotě 23 milionů korun obdrželo 690 domácností.
- Místním sdružením a spolkům jsme na obnovu po povodních přispěli přes 7 milionů korun.
- Psychosociální pomoc obdrželo 1700 lidí, mnozí opakovaně.

Chceme krajinu odolnější vůči katastrofám

Kromě přímé pomoci poskytneme 50 milionů Kč na prevenci přírodních katastrof. Tyto prostředky směřují do protipovodňových a přírodě blízkých opatření v oblastech Krnovska a Jesenicka a také na podpůrné programy pro místní samosprávy, školy, spolky a obyvatele.

„Pomoc ze sbírky míří do obcí, které jsou vůči povodním stále zranitelné a usilují o snížení rizik povodňových škod do budoucnosti. Ve spolupráci s jejich vedením, místními obyvateli a dalšími zainteresovanými partnery již nyní v území vznikají studie na vodohospodářská a krajinná opatření, která budou kromě protipovodňové ochrany působit i jako prevence sucha a doplňování zásobáren pitné vody. Mezi prvními jsou například obce Krasov a Brantice na řece Krasovce nebo obec Mikulovice na řece Bělá,“ říká ředitelka klimatických programů Člověka v tísní Magdalena Davis.

V povodňovém regionu Jesenicka a Krnovska působíme především v oblasti lepší obnovy – podpoříme obnovu sídel směřující k větší odolnosti a revitalizaci vodních toků přírodě blízkým způsobem.

Zaměřujeme se i na podporu retence vody v krajině, což působí jako prevence vůči klimatickým extrémům – nejen povodním, ale též dlouhodobému suchu, erozím a sesuvům. *„Snažíme se také být tmelícím prvkem podporujícím spolupráci na lepší obnově, především na lokální úrovni,“* doplňuje koordinátor našich projektů zvyšování odolnosti krajiny Michal Kristýnek.

Jaký je plán další pomoci

- Individuální obnova bydlení: 100 milionů na individuální pomoc s obnovou nejvíce poškozených obydlí (pomoc nejohroženějším domácnostem s domy určenými k demolici nebo se zásadním poškozením)

- Prevence přírodních katastrof: 50 milionů na protipovodňová a preventivní opatření (přírodě blízká opatření, která zpomalí vodu a zajistí její zadržení v krajině, navrhujeme a realizujeme společně s místními)
- Další pomoc: 16 milionů na pomoc veřejným institucím, drobné stavební práce, psychosociální pomoc a další formy podpory pro domácnosti i instituce

Děkujeme všem dárcům ☐!

Naše pomoc by nebyla možná ani bez úzké spolupráce s klíčovými partnery:

- nevládními organizacemi, zejména s ADRA, Českým červeným křížem, Diakonií ČCE a Charitou ČR
- zásadní byla i koordinace se složkami Integrovaného záchranného systému a vedením a dalšími pracovníky obcí a zástupci krajů, kteří v klíčovou chvíli pro druhé neváhali obětovat týdny a měsíce svého času
- díky úzké spolupráci s pracovní skupinou Ministerstva pro místní rozvoj ČR se podařilo přenést poznatky z terénu do konkrétních změn v metodice Živlu 3 ve prospěch postižených domácností
- za spolupráci také děkujeme kolegům a kolegyním z Centra pro regionální rozvoj a Místních akčních skupin, kteří při pomoci zaplaveným i v obnově krajiny odvádějí nezastupitelnou práci

<https://www.clovekvtisni.cz/rok-od-povodni-2024-obnova-pokracuje-nejvetsi-pomoc-potrebuji-lide-z-demolic-12902gp>